

KAKO JE BILA ORGANIZIRANA SREDNJEVEŠKA DRUŽBA

Zemlja je bila največje **bogastvo**. **Kralji** so želeli **nagraditi** svoje pomočnike in vojaške poveljnike, zato so jim podelili zemljo.

FEVD (zemljiško gospostvo) je bila **posest**, ki je **pripadala fevdalcu (zemljiškemu gospodu)**.

Fevd so **obdelovali kmetje**. Letno so **oddajali del** svojega **pridelka** (dajatve) in nekaj dni na teden **delali** na tistem delu fevda, ki je pripadal fevdalcu (pridvorna posest). Obseg dajatev so fevdalci popisali v knjigah, ki jih imenujemo **urbarji**.

FEVD se je delil na tri dele:

- PRIDVORNA ali DOMINIKALNA POSEST – so za zemljiškega gospoda obdelovali nesvobodni hlapci in dekle.
- KMEČKA ALI RUSTIKALNA POSEST (zakupljena) – zemljiški gospod je zemljo razdelil na kmetije. To zemljo so obdelovali kmetje – podložniki.
- SRENJSKA ZEMLJA (skupna nerazdeljena zemlja) – (pašniki, gozd) je bila v skupni uporabi.

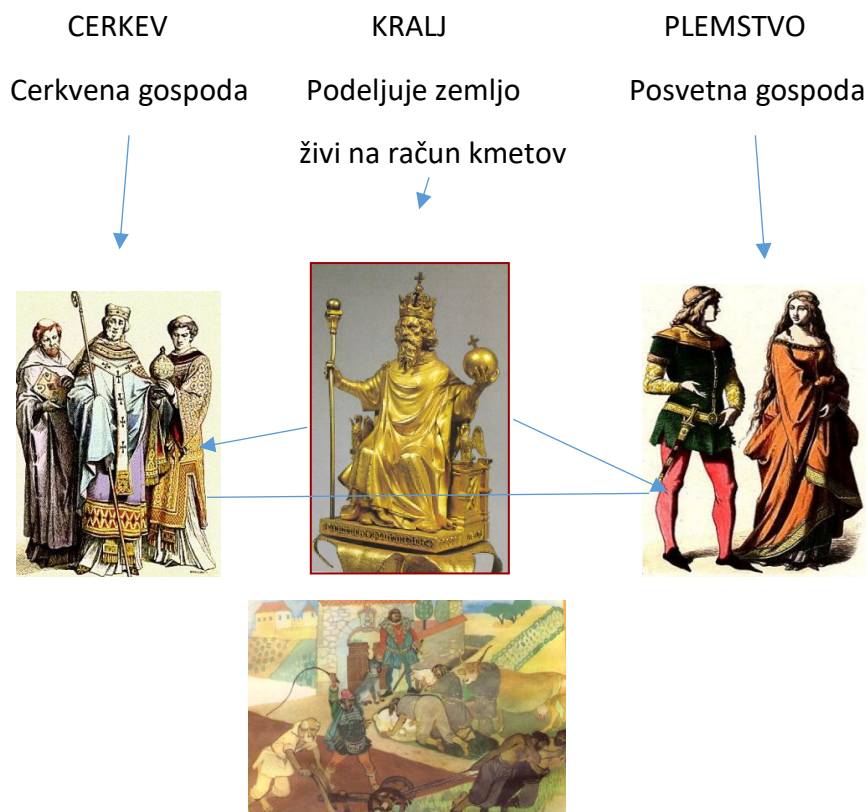
Trije stanovi:

- tisti, ki **se bojujejo** (plemiči),
- tisti, ki **molijo** (duhovniki in drugi, ki so pripadali cerkvi),
- tisti, ki **delajo** (kmetje).

SESTAVA SREDNJEVEŠKE DRUŽBE (v obliki piramide)

KRALJ
PLEMIČI/VAZALI Višji plemiči (vojvode, grofje, nadškofje, škofje) Nižji plemiči (vitezi)
KMETJE/PODLOŽNIKI

Razložimo lahko tudi z besedami: VLADAR – VIŠJI VAZALI – NIŽJI VAZALI - PODLOŽNIKI

KMETJE, podložniki so podrejeni, vezani na zemljo, ne smejo se odseliti.

Dajati morajo dajatve in hoditi na **tlako**.

Cerkev se kralju oddolži tako, da s pomočjo vere obvladuje podložnike (*oblast prihaja od boga*).

Plemiči (**vazali**) se kralju oddolžijo z udeležbo na vojnih pohodih.

POLOŽAJ KMETOV V FEVDALIZMU

Fevdalci so zaradi povečanih stroškov opuščali pridvorno posest in delili zemljo kmetom - kmet je moral dajati dajatve.

URBARIJ - knjiga, v kateri so bile zapisane podložniške dajatve in bremena.

VELIKA PRAVDA - tisto, kar je kmetija večinsko pridelala (žito, vino, živino ...).

MALA PRAVDA - za potrebe grofove kuhinje (jajca, sir, bob, gos, prašič, kokoš, mleko...)

DESETINA - dajatev za cerkev

ODŠKODNINA - za uporabo fevdalčeve zemlje, pašnikov, potokov, gozdov, mlinov...

POSMRTNINA - ob smrti gospodarja kmetije je šla od hiše najboljša žival (vol).

OBRTNI IZDELKI - vrata, orodje, popravila ...

Podložniki niso imeli nobene pravice in vpliva na višino dajatev; za vsak prestopok so bili strogo, srednjeveško - **telesno** kaznovani.

PONOVIMO

1. Kako je bila razdeljena srednjeveška družba?
2. Kaj je bil FEVD? Kako se je delil fevd?
3. Pojasni pojem PRIDVORNA ali DOMINIKALNA posest.
4. Pojasni pojem KMEČKA ali RUSTIKALNA POSEST.
5. Pojasni pojem SRENJSKA ZEMLJA.
6. Pojasni pojem FEVDALIZEM.
7. Pojasni poved: ***V fevdalizmu je bil družbeni položaj deden.***
8. Navedi značilnosti fevdalne družbe.
9. Pojasni moč kralja v fevdalni družbi.